

AWDURDOD TÂN AC ACHUB GOGLEDD CYMRU PWYLLGOR ARCHWILIO

Cofnodion Cyfarfod Pwyllgor Archwilio Awdurdod Tân ac Achub Gogledd Cymru a gynhaliwyd drwy Zoom ar 29 Gorffennaf 2022.

YN BRESENNOL

Cynghorwyr:

J M Evans	Cyngor Sir Ynys Môn
A Roberts	Cyngor Bwrdeistref Sirol Conwy
N Smith	Cyngor Bwrdeistref Sirol Conwy
B Blakeley	Cyngor Sir Ddinbych
M Young	Cyngor Sir Ddinbych
M Bateman	Cyngor Sir y Fflint
T Claydon	Cyngor Sir y Fflint
A Davies-Cooke	Cyngor Sir y Fflint
J B Hughes	Cyngor Gwynedd
G Owen	Cyngor Gwynedd
A Herald Roberts	Cyngor Gwynedd
B Apsley	Cyngor Bwrdeistref Sirol Wrecsam
M Jones	Cyngor Bwrdeistref Sirol Wrecsam
B Parry-Jones	Cyngor Bwrdeistref Sirol Wrecsam

HEFYD YN BRESENNOL:

D Docx (Prif Swyddog Tân); D Edwards (Trysorydd); M Georgiou (Dirprwy Swyddog Monitro); H MacArthur (Prif Swyddog Tân Cynorthwyol); S Morris (Prif Swyddog Cynorthwyol); K V Williams (Adran Archwilio, Cyngor Bwrdeistref Sirol Conwy); H Howard (Pennaeth Cyllid); A Davies (Swyddog Cyswllt Aelodau).

1 YMDDIHEURIADAU

Y Cyng. N Coverley	Cyngor Bwrdeistref Sirol Conwy
Y Cyng. A Roberts	Cyngor Bwrdeistref Sirol Conwy

2 ETHOL CADEIRYDD A DIRPRWY GADEIRYDD

- 2.1 Gofynnodd y Dirprwy Glerc am enwebiadau ar gyfer swydd Cadeirydd y Pwyllgor Archwilio ar gyfer blwyddyn ddinesig 2022/23.
- 2.2 Fe wnaeth y Cyng. J B Hughes enwebu'r Cyng. N Smith a chafodd hyn ei eilio gan y Cyng. B Blakeley.
- 2.3 Fe wnaeth y Cyng. A Herald Roberts gynnig y Cyng. G Owen a chafodd hyn ei eilio gan y Cyng. G Owen.
- 2.4 Ar ôl rhoi'r enwau hyn i'r bleidlais, y Cyng. N Smith gafodd y nifer fwyaf o bleidleisiau, felly **PENDERFYNWYD bod y Cyng. Nigel Smith yn cael ei**

ethol yn Gadeirydd y Pwyllgor Archwilio am flwyddyn ddinesig 2022/23.

- 2.5 Yna, gofynnodd y Cadeirydd am enwebiadau ar gyfer swydd Dirprwy Gadeirydd y Pwyllgor Archwilio am flwyddyn ddinesig 2022/23.
- 2.6 Fe wnaeth y Cyng. J M Evans enwebu'r Cyng. M Young a chafodd hyn ei eilio gan y Cyng. B Blakeley.
- 2.7 Ni chyflwynwyd unrhyw enwau eraill felly **PENDERFYNWYD bod y Cyng. Mark Young yn cael ei ethol yn Ddirprwy Gadeirydd y Pwyllgor Archwilio am flwyddyn ddinesig 2022/23.**

3 DATGAN BUDDIANNAU

- 3.1 Dim.

4 COFNODION Y CYFARFOD A GYNHALIWYD AR 24 IONAWR 2022

- 4.1 Cafodd cofnodion y cyfarfod a gynhaliwyd ar 24 Ionawr 2022 eu cyflwyno i'w cymeradwyo.
- 4.2 **PENDERFYNWYD cymeradwyo cofnodion y cyfarfod diwethaf yn gofnod cywir.**

5 MATERION YN CODI

- 5.1 Nid oedd unrhyw faterion yn codi.

6 EHANGU RÔL DIFFODDWYR TÂN YNG NGHYMURU – CAPASITI'R GWASANAETHAU TÂN AC ACHUB – ADOLYGIAD THEMATIG

- 6.1 Fe wnaeth y Prif Swyddog Tân gyflwyno'r adroddiad a oedd yn rhoi golwg gyffredinol ar yr Adolygiad Thematig o gapasiti'r Gwasanaethau Tân ac Achub i ymgymryd â rôl ehangach i ddiffoddwyr tân yng Nghymru. Cafodd yr adroddiad ei lunio gan Brif Ymgynghorydd Tân ac Achub Llywodraeth Cymru, Dan Stephens, a'i gyhoeddi ar 5 Rhagfyr 2021.
- 6.2 Cafodd yr aelodau wybod bod y Dirprwy Weinidog Partneriaeth Gymdeithasol, a'r Gweinidog Iechyd a Gwasanaethau Cymdeithasol ar y pryd, wedi rhoi gwybod i'r Senedd ym mis Mawrth 2021 am gynlluniau i ddatblygu rôl ehangach i ddiffoddwyr tân yng Nghymru, a hynny i gefnogi'r GIG yng Nghymru. Yna, roedd Prif Ymgynghorydd Tân ac Achub ac Arolygydd Cymru wedi cynnal adolygiad thematig i roi sicrwydd fod y tri Gwasanaeth Tân ac Achub yn meddu ar y capasiti i gyflawni unrhyw waith ychwanegol yn deillio o ehangu rôl diffoddwyr tân heb amharu ar wasanaethau craidd. Cafodd canlyniad yr adolygiad ei gyhoeddi ym mis Rhagfyr 2021.

- 6.3 Yn ystod y chwe mis dilynol, cafwyd deialog barhaus rhwng y Prif Swyddogion Tân yng Nghymru a Swyddogion Llywodraeth Cymru. Ar 8 Gorffennaf 2022, ysgrifennodd y Dirprwy Weinidog ar Gadeiryddion yr Awdurdodau Tân ac Achub yng Nghymru i ofyn am gadarnhad ysgrifenedig erbyn 31 Awst 2022 ynghylch a oeddent yn derbyn canfyddiadau'r adolygiad a sut maent yn bwriadu symud ymlaen â'r argymhellion. Roedd yr argymhellion hyn yn ymwneud ag adolygu systemau shifftiau presennol, dadansoddi trefn gwaith ar orsafoedd, a hefyd ystyried cynyddu'r capasiti yn y system anfon allan.
- 6.4 Dywedodd y Trysorydd fod yr Awdurdod yn wynebu cyfnod o drawsnewid a gan ystyried bod chwyddiant ar ei lefel uchaf ers sawl blwyddyn bydd angen i'r Aelodau gael trafodaethau manwl er mwyn rheoli cyllideb yr Awdurdod yn ofalus a theg er mwyn sicrhau bod unrhyw newidiadau'n parhau'n fforddiadwy a theg ar gyfer y dyfodol.
- 6.5 Roedd yr aelodau o'r farn y gellid ehangu rôl y diffoddwyr tân ar yr amod nad yw'n achosi niwed i'r gwasanaethau craidd sydd angen cael eu cyflawni gan ddiffoddwyr tân.
- 6.6 O ran adolygu patrymau shifftiau, nododd yr Aelodau y bydd y cynnig hwn yn cael ei wneud fel rhan o'r Adolygiad o Ofal Tân sydd ar y gweill. Fe wnaeth yr Aelodau dynnu sylw hefyd at bwysigrwydd ymgysylltu â'r staff a'r cyrff cynrychioliadol, a chyfathrebu'n onest ac agored gyda nhw ynghylch newidiadau posibl.

6.8 **PENDERFYNWYD nodi:**

- (i) **bod "Ehangu rôl diffoddwyr tân yng Nghymru, Adolygiad Thematig 2021 gan Brif Ymgynghorydd Tân ac Achub ac Arolygydd Cymru" wedi cael ei gyhoeddi**
- (ii) **yr ohebiaeth wedi hynny gan y Dirprwy Weinidog at Gadeirydd Awdurdod Tân ac Achub Gogledd Cymru, ac awdurdodi y dylai ymateb gael ei ysgrifennu gan y Cadeirydd, ar y cyd â'r Prif Swyddog Tân, a'i anfon at y Dirprwy Weinidog erbyn 31 Awst 2022.**

7 SIARTER ARCHWILIO MEWNOL A CHYNLLUN BLYNYDDOL 2022/23

- 7.1 Cyflwynodd Keith Williams yr adroddiad a oedd yn nodi'r siarter archwilio mewnol a'r cynllun blynyddol ar gyfer 2022/23.
- 7.2 Esboniodd Mr Williams i'r Aelodau mai strategaeth gyffredinol Archwilio Mewnol yw cyflawni cynllun archwilio sy'n seiliedig ar risgiau, a hynny mewn modd proffesiynol ac annibynnol yn unol â Safonau Archwilio Mewnol y Sector Cyhoeddus. Mae'r Siarter yn nodi sut bydd y Gwasanaeth Archwilio Mewnol yn cyflawni ei amcanion drwy gael dull

systematig, disgybledig o werthuso a gwella effeithiolrwydd y prosesau rheoli risg, rheolaeth a llywodraethu.

7.3 Cadarnhaodd Mr Williams fod y cynllun archwilio ar gyfer 2022/23 yn canolbwyntio ar systemau ariannol craidd y gyflogres, credydwyr a storfeydd yn dilyn gweithredu'r system ariannol newydd gan yr Awdurdod yn ystod Ebrill 2022.

7.4 **PENDERFYNWYD cymeradwyo'r Siarter Archwilio Mewnol a'r Cynllun Blynnyddol ar gyfer 2022/23.**

8 GWEITHGARWCH RHEOLI'R TRYSORLYS A DANGOSYDDION DARBODUS GWIRIONEDDOL 2021/2022

8.1 Roedd yr adroddiad yn rhoi gwybodaeth am weithgarwch rheoli'r trysorlys a dangosyddion darbodus Awdurdod Tân ac Achub Gogledd Cymru yn ystod blwyddyn ariannol 2021/22. Mae'r adroddiad hwn yn un o ofynion y Cod Darbodus.

8.2 Cafodd yr aelodau wybod bod gweithgareddau rheoli'r trysorlys yn yr Awdurdod yn cael eu rheoleiddio gan godau proffesiynol, statudau a chyfarwyddyd. Y sefyllfa fenthycyca ar 31 Mawrth 2022 oedd £24.4m, ac mae hyn o fewn y terfyn a gymeradwywyd gan yr Aelodau. £13.6m oedd gwerth y benthyciadau byrdymor, sydd o fewn y terfyn a osodwyd o fewn y strategaeth. Nid oedd benthyciadau ar gyfraddau amrywiol yn cael eu dal yn ystod y flwyddyn ariannol.

8.3 I ymateb i gwestiwn gan un o'r Aelodau, cadarnhawyd bod pob benthyciad byrdymor yn aeddfedu o fewn 12 mis.

8.4 **PENDERFYNWYD**

(i) nodi'r gweithgarwch rheoli'r trysorlys; a

(ii) cymeradwyo'r dangosyddion darbodus terfynol ar gyfer 2021/22.